Morfologia-kurssin luentomateriaaleja

Juho Härme

12. elokuuta 2016

Sisältö

1	Lue	nto 3: luku, suku ja sija kieliopillisina kategorioina
	1.1	Luku kieliopillisena kategoriana
		1.1.1 Erikoistapauksia
	1.2	Suku kieliopillisena kategoriana
	1.3	Sija kieliopillisena kategoriana

1 Luento 3: luku, suku ja sija kieliopillisina kategorioina

- Takaisin sivun ylälaitaan
- Lataa PDF
- Tutki luentokalvoja
- Tutki tuntitehtäviä

1.1 Luku kieliopillisena kategoriana

1.1.1 Erikoistapauksia

[tehtävä 3.1]

Substantiiveilla lukukategorian ilmaisemiseen liittyy kaksi erityistapausta: niin kutsutut pluralia tantum- ja singularia tantum -sanat. Kummatkaan näistä sanaryhmistä eivät käytännössä ilmaise lukukategoriaa (Nikunlassi 2002, 147).

Pluralia tantum -sanat ovat aina monikossa, singularia tantum -sanat puolestaan aina yksikössä esiintyviä sanoja. Pluralia tantum -sanat ovat selärajaisempi luokka (siihen kuuluu venäjässä noin 600 sanaa) siinä mielessä, että singularia tantum -ryhmän sanoilla voi usein tietyissä käyttötapauksissa tulkita olevan monikkomuodonkin.

Mahdollisesti tulevina kielenopettajina kannattaa kiinnittää näihin sanaryhmiin huomiota siinä suhteessa, että vaikka mainitut ilmiöt ovat olemassa niin suomessa kuin venäjässä, eivät niihin kuuluvien sanojen joukot ole identtisiä. Klassinen esimerkki tästä on venäjän sana мебель.

Suosittelen tustumaan näiden termien hyviin Wikipedia-artikkeleihin:

- singularia tantum
- pluralia tantum

1.2 Suku kieliopillisena kategoriana

Semanttinen ja morfologinen määräytyminen

1.3 Sija kieliopillisena kategoriana

Mitä eri sijoja venäjässä on?

Nikunlassi, Ahti 2002. *Johdatus venäjän kieleen ja sen tutkimukseen*. Helsinki: Finn Lectura.